

Kapitola I

Frankenhausen, Durynsko, 15. května 1525. Odpoledne

Jdu téměř poslepu.

Vím, co musím udělat.

K uším, už tak ohlušeným výstřely z děl, doléhají výkřiky, ze všech stran do mě narážejí lidská těla. Prach smíšený s krví a potem ucpává hrdlo, kašel mi trhá plíce.

Pohledy uprchlíků vyzářují hrůzu. Obvázané hlavy, rozdrčené údy... Každou chvíli se obracím: Elias je za mnou. Rází si cestu davem, chlap jako hora. Na ramenou nese bezvládného mistra Thomase.

Kam se poděl všudypřítomný Bůh? Jeho stádo vedou na jatka.

Vím, co musím udělat. Pevněji přitáhnu zavazadla. Nesmíme se zastavit. Krátký meč mě v běhu udírá do boku.

Elias je stále za mnou.

Blíží se ke mně nejasná silueta. Tvář napůl zakrytá obvazy, rozdrásané maso. Je to žena. Poznala nás. Vím, co musím udělat: nesmějí najít Mistra. Popadnu ji za ramena: tiše. Křičí: „Vojáci! Vojáci!“

Odstrčím ji, pryč, dostat se do bezpečí. Ulička vpravo. Běžíme střemhlav, Elias je za mnou. Vím, co musím udělat: dveře. První, druhé, třetí, povolily. Jsme uvnitř.

Zavíráme za sebou. Hluk slábne. Jedním oknem proniká dovnitř slabé světlo. V zadním koutě místnosti sedí na napůl rozlámané slaměné židli stařena. Pár chudičkových věcí: zchátralá lavice, stůl, žhavé uhlíky v začouzeném krbu připomínají nedávno pohaslý oheň.

Jdu blíž: „Sestro, přinášíme raněného. Potřebuje lůžko a vodu, ve jménu Božím...“

Elias stojí ve dveřích, celé je zaplňuje. Stále s Mistrem na zádech.

„Jen na pár hodin, sestro.“

Její pohled je zamžený, na nic se nedívá. Hlava se kývá nahoru a dolů. Ještě stále mi hučí v uších.

„Co říká?“ ptá se Elias.

Jdu k ní blíž. Uprostřed bzukotu světa zaslechnu její slabounce šeptanou litanii. Nedokážu zachytit slova. Stařena si ani neuvědomuje, že jsme tady.

Vím, co musím udělat. Neztrácet čas. Nahoru vedou schody, znamená Eliasovi, stoupáme, konečně postel, kam můžeme uložit mistra Thomase. Elias si vytírá pot z očí.

Dívá se na mě: „Musíme najít Jacoba a Mathiase.“

Dotknu se meče a chystám se vyrazit.

„Ne, půjdu já, ty zůstaň s Mistrem.“

Nemám ani čas odpovědět, už běží ze schodů. Nehybný mistr Thomas upírá oči ke stropu. Prázdný pohled, sotva hne brvou, vypadá, jako by nedýchal.

Podívám se ven: rychle přehlédnou domy. Okno vede na ulici, skok by byl příliš z výšky. Jsme v prvním poschodí, alespoň je tu půda. Prohlížím strop a stěží rozpoznávám obrysy padacích dveří. Na zemi leží žebřík. Je prolezlý červotočem, ale zatím drží. Protáhnu se po čtyřech dovnitř, prostor je velmi nízký, podlaha pokrytá slámou. Trámy praskají při každém pohybu. Žádné okno, sporé paprsky světla sem pronikají shora, skrz prkna: podkroví.

Další prkna a sláma. Musím si skoro lehnout. Otvor vedoucí na střechy: svažují se. Tudy mistr Thomas nemůže.

Vracím se k němu. Má suché rty, rozpálené čelo. Hledám vodu. O poschodí níž jsou na stole ořechy a džbán. Stařenina litanie neustává. Když se skloním k Mistrovi, abych mu dal napít, zahlédnu naše zavazadla: měl bych je raději schovat.

Posadím se na stoličku. Bolí mě nohy. Sevřu hlavu do dlaní, jen na chvíli, pak se bzukot promění na ohlušující hluk: výkřiky, ržání koní, řinčení železa. Bastardi zaplacení knížaty přijíždějí do města. Běžím k oknu. Vpravo na hlavní cestě: jezdcí s namířenými kopími pročešávají ulici. Bezohledně se vrhají na všechno, co se hne.

Na opačné straně: Elias vyhlíží z uličky. Spatří koně: zastaví se. Za jeho zády se objevují pěšáci. Nemá kam utéct. Rozhlíží se kolem: kam se poděl všudypřítomný Bůh?

Míří na něj.

Zvedá oči vzhůru. Uviděl mě.

Ví, co musí udělat. Vytasí meč a s křikem se vrhne proti pěšákům. Jednomu rozpáral břicho, druhého srazil na zem úderem hlavy. Vrhnou se na

něj tři. Necítí rány, uchopí jílec meče oběma rukama, jako by držel srp, dál seká kolem sebe.

Vojáci ustoupí stranou.

Ze zadu: pomalý, těžkopádný cval, jezdec mu vpadne do zad. Úder srazí Eliase k zemi. Je po všem.

Ne, znovu vstává: tvář zalitou krví a hněvem. Meč má stále v ruce. Nikdo se nepřibližuje. Jako bych slyšel jeho těžké oddechování. Smýknutí oteží, kůň se otáčí. Sekera se zvedá. Znovu cval. Elias se pevně rozkročí, nohy jako by vrostly do země. Paže i hlavu obrací k nebi, upustí meč.

Poslední rána: „Omnia sunt communia, vy psi!“

Hlava se válí v prachu.

Drancují domy. Vyrážejí dveře kopanci a údery seker. Za chvíli dorazí i sem. Nesmím ztrácet čas. Skloním se k němu.

„Mistře, poslouchejte mě, musíme jít, za chvíli tu budou... Proboha, Mistře...“ Chytím ho za ramena. Odpověď: jen šelest dechu. Nemůže se hýbat. Past, jsme v pasti.

Tak jako Elias.

Ruka pevně stiskne meč. Jako Elias. Chtěl bych mít jeho odvahu.

„Co tu chceš dělat? To stačí, mučedníku. Uteč, zachraň se.“

Hlas. Jako z útrob země. Nemohu uvěřit, že promluvil. Je strnulější než předtím. Zdola se rozléhají rány. Ohlédnu se.

„Běž!“

Znovu hlas. Otočím se k němu. Nehýbe se.

Rány. Dveře letí z pantů.

Tak dobrá, zavazadla, nesmějí je najít, pryč, hodit si je přes rameno, vzhůru po žebříku, vojáci urážejí stařenu, kloužou mi nohy, nemám se čeho chytit, zátěž je příliš velká, pryč, padá mi jeden vak, zatraceně!, jdou po schodech nahoru, jsem uvnitř, vytahuji žebřík, zavírám poklop, dveře se otvírají.

S

Jsou dva. Lancknechti.

Mohu je špehovat škvírou mezi trámy. Nesmím se pohnout, sebemenší šramot a jsem ztracený.

„Jen sem nakouknem a půjdem, beztak tu nic nebude... Ha, ale tady je ještě někdo!“

Jdou k posteli, třesou mistrem Thomasem: „Kdo jsi? To je tvůj dům?“
Žádná odpověď.

„Dobře, dobře. Günthere, podívej se, co tu máme!“

Uviděli vak. Jeden z nich ho otvírá:

„Doprdele, jsou tam jen papíry, peníze žádný. Co to asi je? Umíš číst?“

„Já, ne!“

„Ani já. Možná je to něco důležitýho. Jdi dolů a zavolej kapitána.“

„Co je, chceš mi poroučet? Proč tam nejdeš ty?“

„Protože tu brašnu jsem našel já!“

Nakonec se dohodnou a ten, co se nejmenuje Günther, schází dolů. Doufám, že ani kapitán neumí číst, jinak je se vším konec.

Těžké kroky. Ten, co musí být kapitán, jde po schodech vzhůru. Nemohu se pohnout. Mám vyschlé patro, krk plný prachu z půdy. Abych nekašlal, koušu se zevnitř do tváře a polykám krev.

Kapitán začíná číst. Mohu jen doufat, že nebude rozumět. Nakonec zvedne oči od papírů: „To je Thomas Müntzer, Mincmistr... kápli jsme na dobrou Minci!“*

Krev mi stoupá do hlavy. Spokojené výrazy: dvojnásobný žold. Ztěžka odnášejí muže, který vyhlásil válku knížatům.

Zůstávám zticha, neschopen pohnout jediným svalem.

Všudy přítomný Bůh není tady ani nikde jinde.

*Slovní hříčka, v němčině „müntzer“ = mincmistr, „müntzel“ = drobná mince